

Семінар № 8

Тема: Буржуазні революції в країнах Західної Європи та Північної Америки: загальне й особливе (2 год.)

План

1. Причини революцій (соціально-економічні, політичні, ідеологічні передумови. роль релігійного чинника).
2. Цілі, характер, рушійні сили революцій.
3. Характеристика основних етапів.
4. Результати та наслідки революцій.

УВАГА! В ході семінарського заняття аналізуються події революції у Нідерландах (1566-1609), Англійської буржуазної революції (1640-1660), Великої Французької буржуазної революції (1789-1794) і Північноамериканської революції та війни за незалежність США (1773-1787).

У першому питанні передбачається висвітлення передумов та причин буржуазних революцій, у другому – їх цілей, рушійних сил та характеру. Для цього заповніть таку таблицю:

Історичні процеси	Революція у Нідерландах	Англійська буржуазна революція	Революція у Півн. Америці	Велика Франц. бурж. революція
Соціально-економічні причини				
Політичні причини				
Ідеологічні причини				
Релігійні причини				
Мета революції				
Рушійні сили				
Характер революції				

Правильно і з достатньою повнотою заповнена таблиця дозволить студентам зробити ґрунтовні висновки про спільні риси та особливості буржуазних революцій XVI-XVIII ст.

Готуючи відповідь на третє питання, простежте основні етапи та хід кожної із зазначених буржуазних революцій: Нідерландської – 1566-1579, 1579-1609 рр.; Англійської – 1640-1642, 1642-1649, 1649-1653, 1653-1660 рр.; Північноамериканської – 1773-1775, 1775-1783, 1783-1787 рр.; Великої Французької – 14 липня 1789 – 10 серпня 1792, 10 серпня 1792 – 31 травня – 2 червня 1793, 31 травня – 2 червня 1793 – 27 липня 1794 рр.

В заключному, четвертому, питанні зазначте соціально-економічні, політичні та релігійні наслідки революцій.

Термінологічний словник: буржуазна революція, Утрехтська унія, світова торгівля, Вестфальський мир, індепендентська республіка, Довгий парламент, протекторат Кромвеля, реставрація монархії, Конвент, якобінці, жірондисти, закон про максимум, Установчі збори, Законодавчі збори, Паризька комуна, Конгрес США, президент.

Дати, обов'язкові для запам'ятовування: 1566-1609 – Нідерландська буржуазна революція; 1640-1660 – Англійська буржуазна революція; 1649 – страта Карла I; 1775-1783 – війна північноамериканських колоній за незалежність; 1775 – утворення США; 1787 – прийняття американської конституції; 1789-1794 – Велика Французька революція; 14 липня 1789 – взяття Бастилії; 1793 – страта Людовика XVI.

Обладнання семінарського заняття: карта “Карта світу наприкінці XVIII ст.”.

Література

1. Документы истории Великой Французской революции. – М., 1990.
2. Сборник документов по истории нового времени: Буржуазные революции XVII-XVIII вв. / Под ред. В.Г. Сироткина. – М., 1990.
3. Сборник документов по истории нового времени стран Европы и Америки (1640-1870). – М., 1990.
4. Хрестоматия по новой истории: В 3 т. – М., 1963-1965. – Т. 1.
5. Всемирная история / Под ред. акад. Г.Б. Поляка, проф. А.Н. Марковой. – М., 1996.
6. Гончар Б.М. Всесвітня історія: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2001.
7. История средних веков / Под. ред. З.В. Удальцовой. – М., 1991. – Т. 2.
8. История средних веков / Под. ред. С.Д. Сказкина. – М., 1974. – Т. 2.
9. История США: В 4 т. – М., 1984-1987. – Т. 1. – Гл. 4, 5.
10. Крип'якевич І. Всесвітня історія. – К., 1995. – Т. 2.
11. Новая история стран Европы и Америки: первый период / Под ред. И.М. Кривогуза и Е.Е. Юровской). – М., 1997.
12. Барг М.А. Великая Английская революция в портретах ее деятелей. – М., 1991.
13. Война за независимость и образование США / Под ред. Г.Н. Севостьянова. – М., 1976.
14. Кропоткин П. Великая Французская революция 1789-1793. – М., 1979.
15. Манфред А.З. Великая Французская революция. – М., 1983.
16. Фурсенко А.А. Американская революция и образование США. – Л., 1978.
17. Якобинство в исторических итогах Великой Французской революции („Круглый стол”) // Новая и новейшая история. – 1996. – № 5. – С. 73-99.